

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av Skabersjö slott, södra flygeln

Linderson, Hans

2008

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2008). *Dendrokronologisk analys av Skabersjö slott, södra flygeln*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2008:55). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

17 Nov. 2008

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2008:55
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV SKABERSJÖ SLOTT, SÖDRA FLYGELN

Uppdragsgivare: Peder Thott, Skabersjö Gods AB, Skabersjö Gård, 233 92 Svedala

Område: Skåne, 12 km sydost om Malmö **Prov nr:** 1-28 **Antal prover:** 28

Provernas position: Hjärteväggen:1-10, 4 syll, 17+19(i ursprungl läge) stående. Stödbensvägg över gavel: 11-13, 14 bärlina. Kulvert: 15-16. Rum 103: 18 syll. Syll mellan rum:109/110= 20; 108/109=22. Vertikalt mellan rum: 108/109=24, 109/110=25, 108/109?=26, 101/102=27. 2:a vån 201=21,23.Okänd, 28(Allt enl R.Jönsson 0708-330900)

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr :	Trädslag	Antal år	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
166089	N:1	Tall	86	Sp-49, E/EW	1778	1 juli 1779±1mån	100-120
166090	N:2	Tall	87	Sp-35	1634	1650 ± 10	120-150
166091	N:3	Tall	109	Sp-62	1648	1655 ± 7	120-140
166092	N:4	Ek	55	Ej Sp	1596	1625 ± 10	100-140
166093	N:5	Tall	68	Sp-41, W/EW	1778	1 juli 1779±1mån	100-130
166094	N:6	Tall	98	Sp-54	1634	1655 ± 10	130-150
166095	N:7	Tall	118	Sp-65	1648	1655 ± 7	130-150
166096	N:8	Tall	101	Sp-57	1650	1657 ± 7	130-150
166097	N: 28	Tall	131	Sp-68	Ej daterad	Ej daterad	140-160
166098	N:9	Tall	98	Sp-44	1639	1655 ± 10	130-160
166099	N:10	Tall	122	Sp-54	1643	1655 ± 10	140-160
166100	N:11	Tall	75	Sp-39	1774	1780 ± 5	90-110
166101	N:12	Tall	73	Sp-49, W/EW	1778	1 juli 1779±1mån	90-110
166102	N:13	Tall	75	W/EW, B	1778	1 juli 1779±1mån	90-110
166103	N:14	Tall	54	Sp-36	Ej daterad	Ej daterad	70-110
166104	N:15	Lärk	47	Ej Sp	*1776	1778 ± 2	70-90
166105	N:16	Lärk	49	Ej Sp	*1776	1778 ± 2	70-90
166106	N:17	Tall	81	Sp-57	1647	1647 ± 7	100-120
166107	N:18	Tall	132	Sp-68	Ej daterad	Ej daterad	140-160
166108	N:19	Tall	76	Sp-31	1630	1660 ± 15	110-150
166109	N:20	Ek	55	Ej Sp	1588	** V 1620/21	90-110
166110	N:21	Ek	79	Sp-15, W	1620	V 1620/21	90-110
166111	N:22	Ek	68	Sp-11	1601	1607 ± 6	110-140
166112	N:23	Tall	51	Ej Sp	Ej daterad	Ej daterad	130-180
166113	N:24	Tall	88	Sp-30	Ej daterad	Ej daterad	130-160
166114	N:25	Ek	42	Ej Sp	1579	** V1620/21	90-110
166115	N:26	Ek	49	Sp-3	Ej daterad	Ej daterad	70-90
166116	N:27	Ek	49	Sp-5	Ej daterad	Ej daterad	70-90

Kommentarer till dateringen:

Fyra av de 21 daterade virkesdelarna dateras till **sommaren 1779**, mest sannolikt är virket avverkat 15 juni till 15 juli detta år, ytterligare två prover, 15 och 16, kan inneha samma fällningstid men med en något större osäkerhetsmarginal. Trädens växtplats bör ligga relativt centralt i **Småland**. Virket finns i den enhet vi benämnde ”stödbensvägg över gavel” i vilken samtliga daterade virkeselementen ingår samt två av tio från ”hjärteväggen”. Allt detta virke dateras således byggnaden i dess nuvarande utformning.

Huvuddelen av det provtagna virket tillhör en äldre byggfas (9 prover). Om dessa är avverkade vid en gemensam tid, har denna inträffat **mellan 1648 och 1655**. Virket är hämtat från **Gotland**. Att döma av konstruktionen kan detta virke vara återanvänt eller är det representanter för byggnadens äldre byggnadsskede. Möjligen går det att finna i arkiven om byggnadsaktiviteten på 1650-talet eller om den undersökta byggnadens äldre historia.

En äldre grupp av virke utgörs av fyra prov men är egentligen bara från två träd eftersom prov 20, 21 & 25 är från samma individ, innehållande stam och kronvirke. Eftersom prov 20 och 25 ingår i samma konstruktion som ovanstående grupper så är rimligen även prov 21, som är tagen på andra våningen, återanvänt. Avverkningstiden för detta träd är **vinterhalvåret 1620/21**. Prov 4 bör få samma datering.

Eken som har benämnts ”prov 22” är den tidigaste avverkade stammen av det daterade materialet. Den avverkades under perioden **1601 och 1613**.

Provenienser

De daterade provena har kunnat åldersbestämmas med tallkronologier från Gotland och Småland, samt Skånska ekkronologier. Två tall-, en ek och en lärkkronologi har konstruerats av det erhållna materialet från Skabersjö slott.

Skåne

Ekproverna 4, 20, 21 och 25 korrelerar väl. (**) Proverna 20, 21 och 25 kommer från samma träd, vilket möjliggör de exakta dateringarna på prov 21 och 25 trots att dessa prover saknar splint och vankant. Proverna korrelerar med sydsånska ekkronologier vilket tyder på att materialet är av lokalt ursprung.

Småland

Proverna 1, 5, 11, 12, och 13 korrelerar och bildar en gemensam kronologi. Kronologin gick att datera med gotländska tallkronologier men överrensstämmer bäst med en småländsk kronologi från Högelycke. De bägge lärkproverna kommer från samma träd. (*) Lärk finns inte naturlig i Sverige utan började planteras in under 1800-talet, detta gör att det inte finns så många referenskronologier att datera med. Lärkproverna från Skabersjö slott korrelerar dock med kronologin som sammanställts av ovan nämnda tallprover och kan därför både dateras och härledas till samma region i Småland. Eftersom många av provena har vankant och påbörjad, men ej avslutad tillväxtsång möjliggör detta en på månaden när exakt datering till 1 juni, 1779 ± 1 månad.

Gotland

En 128 år lång kronologi bestående av provena 2, 6, 7, 8, 9, 10, och 19 har konstruerats. Eftersom denna kronologi korrelerar mycket starkt mot tallkronologier från Gotland kan det fastställas att virket kommer därifrån.

Hans Linderson.

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812
Hans.Linderson@geol.lu.se

Fax +46-46-2224830 e-mail:

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ's arkiv och förvaltas av laboratoriet
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812